

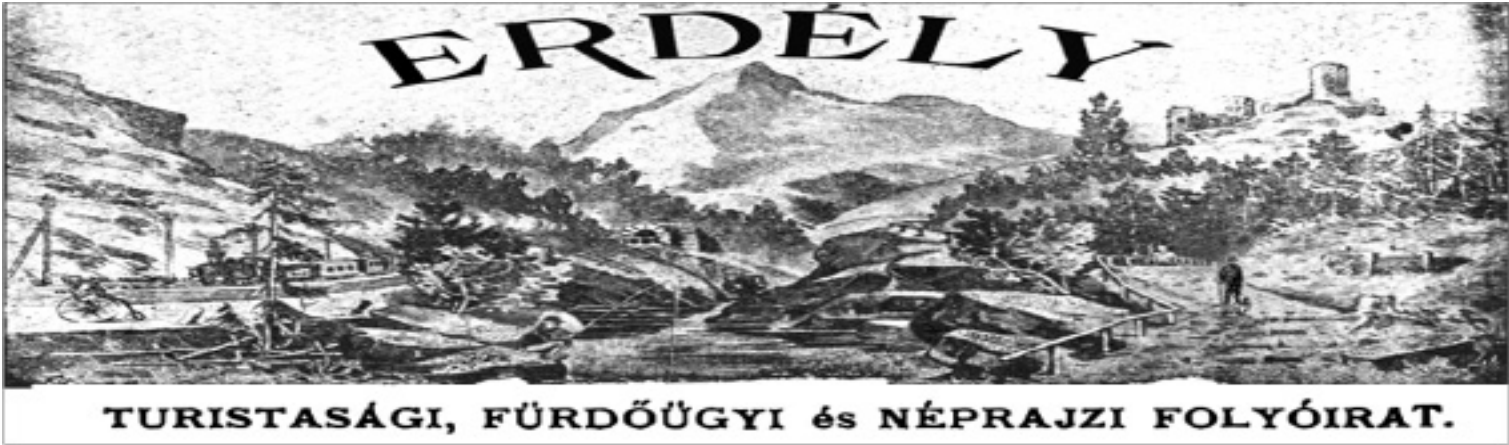
Erdély
ALAPÍTVA 1892-BEN

Új sorozat, 202. szám
2025/6.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

Szerkesztőség (info@ekekolozsvar.ro):
Kismihály Boglárka, Pál Gyöngyi

A következő lapszám megjelenik:
2025. július 11.

Szeszélyes május, tikkasztó június, vadregényes tájak

Az idei május mintha csupa fagyosszentből állt volna. A hónap első napjait leszámítva szinte naponta esett, sőt még havazott is, ami igazán ritka májusban, lefagytak a kivirágzott gyümölcsfák, áradások voltak országszerte. Legszomorúbb esemény a parajdi sóbánya pusztulása, ettől hangos a sajtó hetek óta. Ilyen előzmények után aggódva vártuk a május 25-ei kirándulásunkat, amikor is a Bihar megyei Királyerdőbe készültünk, a Farcu-kristálybarlangba és a Fehérkő-sziklaszorosba. Ehhez képest szélcsendes, hol borús, hol derús, kicsit hűvös, de esőmentes időt kaptunk az égiektől, ideális kiránduló idő!

KOVÁCS D. ZSUZSA

Először a vadregényes szurdokvölgybe mentünk, hogy legalább ezt járjuk be szárazon a délutánra beígért eső előtt. A Fehérkői-szurdokvölgy vagy Fehérkői-szoros a Királyerdő-hegységben, a biharrósi medence felső részében található. Helyileg Biharrósa, a kristálybarlang és az Albioara-völgy sziklaszurdoka háromszögének közepén fekszik. A Fehérkői-szurdokvölgy természetvédelmi terület. Maga a szoros alig két kilométer, de nagyon változatos képet mutat, több kisebb-nagyobb barlang bújik meg a hatalmas, függőleges sziklafalak és különleges sziklaképződmények között, számos karsztforrás és víznyelő is található itt. A szorosban való haladás során többször át kell kelni a szurdokban csordogáló, azaz most inkább hömpölygő, medréből néha kilépő patakon, amit kiépített kis fahidak biztosítanak. Kirándulásunk során egy körutat jártunk be, a patak mentén indultunk be a szorosba, majd a szoros végéhez közeledve a sziklafal tetejére vezető turistaúton haladva értünk el előbb egy természetes, majd egy kiépített kilátót, mindkettőről nagyszerűen belátható ez a csodálatos, vadregényes szoros.

A Fehérkő-szurdokvölgyben működik egy via ferrata

útvonal, amit a turisták megfelelő felszereléssel, saját felelősségre használhatnak. Egy kis csoport éppen akkor indult a nagy kalandra, volt szerencsénk látni őket falmászás közben és a sziklafal tetején is.

A Rosia-patak szurdokvölgyének számtalan barlangja közül a legszebbet látogattuk meg, a Farcu-kristálybarlangot, amely az egykor itt működő bauxitbányában rejtőzött, senki sem tudott róla. 1987-ben egy robbantás során fedezték fel. Jó néhány évbe telt, amíg kiépítették, látogathatóvá tették. A legújabb technológiával berendezett és kivilágított kristálybarlang 2012. augusztus 18-án nyitotta meg kapuit. Azóta látogatók ezreit kápráztatták el a csodálatos színekben pompázó, csillogó kalcitkristályok, amelyek a mennyezetről és az oldalfalakról csüngnek alá. Úgy érzi magát itt az ember, mintha egy ékszerdoboz belsejébe került volna. Nem tudunk betelni a csodálatos látvánnyal, mindent le akarunk fényképezni, de sajnos a fényképek nem tudják visszaadni azt a sok gyönyörűséget, amit a saját szemünkkel láthatunk, legfeljebb emlékeztetnek rá.

Június 7-re viszont, amikor a Szolcsvai-búvópatakhoz kirándultunk, végre megérkezett a kánikula. Nem bántuk, mert annyit fagyoskodtunk májusban, hogy most már jól esett a

meleg, még akkor is, ha kicsit hirtelen is jött. Kirándulásunk során a Torockói-hegységben barangoltunk. Ez a hegység nem a nagy magasságokkal, hanem a táj változatosságával kecsegteti a túrázókat. A látványosságot a hegység geológiai változatossága nyújtja. A folyóvizek vájta mély szorosok, a hatalmas mészkősziklák, kisebb-nagyobb völgyek, barlangok, látványos karsztjelenségek, pompás kilátást nyújtó ormok, lelket nyugtató, virágokkal teli havasi legelők vonzó célpontot jelentenek a turisták számára. Ezen a kirándulásunkon a Szolcsvai-búvópatak föld feletti részeit látogattuk meg. A búvópatak azt jelenti, hogy a patak egy helyen eltűnik, elbújik a föld alá, és máshol előbukkan. A Szolcsvai-búvópatak esetében három patak vize, a Szárazvölgy-, a Poieni- és a Ponor-pataké tűnik el a hegy gyomrában, hogy onnan előbújva Szolcsva-patak néven folytassa útját.

Túránk az Aranyos völgyéből indult Alsószolcsvától, ahol egy lengőhídon keltünk át a folyó túlsó partjára. Innen a kék kereszt turistajelzést követve kb. öt km után érkezünk meg a kifolyáshoz, azaz a Szolcsvai-búvópatak barlangjához (Peștera Huda lui Papară). A barlang szája négy méter széles, 35 méter magas, kissé elferdült, hatalmas gótikus kapura emlékeztető nyílás, felette még 50-60 m magas sziklafal emelkedik. Félelmetes benyomást tesz a látogatóra a komor hangulatot árasztó, hatalmas szürke sziklafal, az uralkodó félhomály és a barlangszájon át kiáramló hideg levegő. A barlangkijárat szinte egész szélességét kitölti a sziklaomladékok közt zúgó patak. Hatalmas köveken

ILLYÉS ZSUZSA

Látogatók ezreit kápráztatják el a csodálatos színekben pompázó, csillogó kalcitkristályok

bukdácsolva közelíthető csak meg kissé a kiömlés, fotózás céljából bemenni a barlangba szigorúan tilos.

A barlangkijáratról (tszf. 550 m) keskeny gyalogösvénnyel folytattuk utunkat folyamatosan emelkedve a 800 m magasságban található nyeregig, a kereszthez. Innen már könnyűszerrel megközelíthető a kilátó, ahonnan a Poeni-patak 70-80 m magas vízesése (Cascada Vânătările Ponorului) látható. Ez volt túránk leglátványosabb része. A befolyás vidéke sem sokkal barátságosabb

a már előzőleg látott kifolyás vidékénél. A szürkés-kék színű sziklafalról lezúduló Poeni-patak vizét a sziklafal aljában nyeli el a barlang, akárcsak a Szárazvölgy- és a Ponor-patak vizét, majd együtt folytatják útjukat a hatalmas földalatti barlangban a kiömlésig.

Kirándulásunk változatos helyeken vezetett, a kiömlés és a befolyás komorságát, illetve borzongató hűvösségét oldotta a madárdalos erdei séta, a napfényben fürdő vadvirágos rét, a csodálatos panorama és csoportunk vidámsága.

Veled barangoltunk

■ Váratlanul ért a szomorú hír, hogy elhagyott bennünket Zsigmond Enikő (1944-2025) geológus, földrajzi és turisztikai szakíró, idegenvezető.

Ki ne ismerte volna Enikőt, hiszen hétről hétre együtt barangoltunk vele a Kolozsvári Rádió hullámhosszán, Erdély szebbnél szebb tájain. Együtt hódítottuk meg a csúcsokat, együtt fedeztük fel a barlangokat, a vadregényes szorosokat, ismertük meg történelmünk jeles helyszíneit, együtt csodáltuk az erdélyi táj szépségeit, a havasi virágokat, hiszen mindezekről úgy tudott mesélni, hogy a hallgató szinte részese volt a kalandnak. A kolozsvári EKE-sek azonban nemcsak virtuálisan barangoltak vele. Nekünk megadatott, hogy jó néhányszor együtt kiránduljunk vele itthon és külföldön egyaránt, többször is vezette székelyföldi kirándulásainkat, amelyek során általunk kevésbé ismert helyeket kerestünk fel. A vándortáborokban vezetett túrái is felejthetetlenek voltak. Csodálattal hallgattuk könyvbemutatóit, előadásait amerikai, izlandi útjairól, gyönyörködtünk az ott készült képekben, érdeklődéssel olvastuk az Erdélyi Gyopárban megjelent cikkeit.

Reményik Sándor egyik gyönyörű versének néhány sorával búcsúzzunk a mindig vidám túrártórtól, jó baráttól. Nyugodjál békében!

...Most hát elalszol.
Aludj.
Békesség neked.
Takarjon be a diadalmas Ősz,
A csend,
S a nesztelenül hulló levelek.

Kovács D. Zsuzsa

SZÁSZ ENIKŐ

A keresztől pazar kilátásunk nyílt a Bedellőre

Gyerektúra júniusi kánikulában, fák hűsítő árnyékában

KISMIHÁLY BOGLÁRKA

Múlt szombaton kihasználva a csodás júniusi időjárást, népes 42 fős csapatunkkal gyerektúrára indultunk az Őzek völgyébe Kiss Jani vezetésével. Mivel a májusi Vlegyásza-túrát utolsó pillanatban le kellett mondanunk a kedvezőtlen időjárás miatt, a gyermekek már türelmetlenül várták, hogy újabb kalandra indulhassanak az EKE-gyerektúrákon megismert barátaikkal. Legnagyobb örömünkre új arcok is feltűntek a csapatban, így néhány

kezve a gömbkövek birodalmába, így a szemfülek nagyon hamar észrevették a földből kikandikáló sima felületű homokköveket. Majd újabb meglepetés következett, hiszen a napos oldalon már elkezdett érni a szamóca, a pici piros bogókat pedig a legkisebbek is izgatottan szedegették parányi uj-jacskáikkal.

A tisztáson lévő ismerős házikóhoz érve mindenkit bevártunk, majd amikor indulni készültünk, a semmiből hirtelen megjelent egy egész kecskenyáj, teljesen fellelkesítve

nek pedig összegyűlt a három pontjuk, azokat EKE-s kitűzővel jutalmaztuk meg. Innentől kezdve következett a túra könnyű része, hiszen a piros sáv jelzésű széles úton nagyjából csak szinten kellett haladnunk, így még bodzaszüretre is jutott idő és energia, miközben nagy pocsoltyák között szlalomoztunk.

Az Adrenalin Parknál ismét bevártunk mindenkit, majd nemsokára elhaladtunk a rádiósház mellett, amelyben hajdanán iskola működött Kiss Jani elmondása szerint. Habár

Fehér törzsű, karcsú nyírfák között vezetett utunk az Őzek völgye felé

pontgyűjtő füzet ez alkalommal is gazdára lelt, ráadásul pedig egészen kicsi, két éven aluli gyermekeket is köszönthettünk, akik nagyrészt szülei hátán élvezték a túrázást.

Az útvonal a Bükki-telep-ről indult, így pár száz méter után már a fák hűsítő árnyékában gyalogoltunk, a fokozatos emelkedő pedig segített izmaink bemelegítésében. Az erdő széléhez közeledve Kiss Jani megmutatta a parityás fát, amelyet csemetekorában még akár használhattak is ilyen célra, majd nemsokára átkeltünk az Adrenalin Park felé haladó makadámúton. Egy ideig nyílt terepen haladtunk fehér törzsű, karcsú nyírfák között élvezve a természet zsongását és a nyári virágok pazar színekavalkádját. Ezután ismét betértünk az erdőbe, megér-

a csapatunkat. Az igazán bátrak olyan közel merészkedtek a jámbor állatokhoz, hogy még a fejüket is meg tudták simogatni. Ezután átkeltünk a patakon, és megkezdtük az emelkedést a Bodzás-tető irányába. Mivel kitaposott ösvényt nem találtunk, kitartóan meneteltünk árkon-bokron keresztül, nemsokára pedig elértük a tetőt, ahol a túravezető a korsós fát is megmutatta a kíváncsiaknak. Ezután következett a jól megérdemelt háromnegyed órás pihenő, amely során mindenki feltölthette kiüresedett energiakészleteit, a Duracell-nyuszik viszont ekkor sem álltak meg, hanem inkább fára másztak, vagy fel-alá rohangáltak. A pihenő alatt előke-rültek a pontgyűjtő füzetek is, így mindenki megkapta a részvételért járó matricát, akik-

délután fél három körül járt az idő, a nap még mindig forró sugarakat árasztott magából, így gyors léptekkel közelítettünk a fenyves irányába, ahol ismét hűvös levegő fogadott. Vizespalackjaink már kezdtek kiürülni, így nagyon megörültünk, amikor kevesebb, mint egy km ereszkedés után megpillantottuk a Majláth-kutat, ahol frissítő hideg vízzel olthatuk szomjunkat. Innentől kezdve a kék sáv jelzésen haladtunk, így ismét átsétálhattunk a gömbkövek birodalmán, a legméretesebbekre pedig a gyermekek fel is kapaszkodtak. Mivel néhány résztvevőnek sietnie kellett a buszhoz, a csapat szétszakadt, így a legkisebbekkel utolsókként értünk vissza autóinkhoz, ahol a mihamarabbi viszontlátás reményében vídám búcsút vettünk egymástól.

A SZERZŐ FELVÉTELEI

Váratlan találkozás egy kecskenyájjal – a jámbor állatok egészen közel merészkedtek csapatunkhoz

Júliusi bakancslista

- **Július 2. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 5. (szombat):** Vasvári Pál Kerékpárok Emléktúra, részvétel a Vasvári-emléknapokon. Igény esetén biztosítjuk a viszsza szállítást Kolozsvárra. Bejelentkezés online. További részletek az útvonal és a program kapcsán hamarosan.
- **Július 6. (vasárnap):** Gyalogtúra az EKE-forráshoz (20 km, 300 m szintkülönbség). Útvonal: Gorbó-gerinc – EKE-forrás – Gorbó-völgy. Szervező: Csorba Anna.
- **Július 5-6. (szombat-vasárnap):** Buszos kirándulás Székelyföldre: Szováta-Parajd-Korond-Csíkszépvíz-Bögöz. Utazás kiskocsival (ha nem lesz elég jelentkező, akkor kiskocsikkal), indulás reggel 6-kor a volt Flip üzlettel (Széchenyi / Mihai Viteazul tér 9A. szám) szembeni parkolóból. Szállás Bögözön. További részletek és jelentkezés hamarosan. Szervező: Kertész Levente.
- **Július 9. (szerda):** Hagyományos séta az István-forráshoz (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 12. (szombat):** Hója-gerinc a Bongár-forrásokig (14 km, 300 m szintkülönbség). Találkozás a Rádió stúdiónál (Donát út 160.) 9.30 órakor. Szervező: Kiss János.
- **Július 13. (vasárnap):** Vizes gyerektúra a Kapusi-szorosba (kb. 12 km). Utazás kis kocsikkal, találkozás reggel 10 órakor Kiskapuson. Bejelentkezés online. A túra során több alkalommal is át fogunk kelni a patakon, ezért javasolt a túraszandál vagy vízi cipő használata. A nagy fű miatt a hosszú nadrág is javasolt. Szervező: Filep Ingrid.
- **Július 12-13. (szombat-vasárnap):** Gyalogtúra a Retyezátba sátrazással (16,2 km, 1080 m teljes szintemelkedés). Utazás kiskocsikkal, indulás Kolozsvárról szombat reggel 6-kor. Bejelentkezés online. Az időjárás függvényében a változtatás jogát fenntartjuk. Szervező: Kertész Levente.
- **Július 16. (szerda):** Hagyományos séta a Cérna-forráshoz (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 19. (szombat):** Gyalui-havasok kiskocsikkal: Măguri – Dumitreasa-völgy (22 km, 600 m szintkülönbség). Bejelentkezés telefonon július 17-ig. Szervező: Kiss János.
- **Július 20. (vasárnap):** Kirándulás a szászfenesi erdőbe (12 km). Találkozás 9 órakor az M21-es autóbusz Bucium utcai megállójában (az autóbusz 9.15 órakor indul). Szervező: Pál Gyöngyi.
- **Július 23. (szerda):** Hagyományos séta a Rejtett-forráshoz (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 26. (szombat):** Györgyfalvi erdő – Nagy-Csolt – Pataisóstó fürdési lehetőséggel (20 km, 450 m szintkülönbség). Találkozás 9.20 órakor a 20-as autóbusz Tanítók Háza mögötti végállomásán. Visszatérés 17.15 órakor az M45-ös autóbusszal. Szervező: Kiss János.
- **Július 30. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

Augusztusi előzetes

- **Augusztus 2. (szombat):** Autóbuszos kirándulás Marosvásárhelyre és Küküllővárra. Marosvásárhelyen a híres kínai agyaghadserget nézzük meg a Kultúrpalotában, majd Küküllőváron a Bethlen-Haller kastélyt látogatjuk meg, utána borkóstolón veszünk részt. Indulás: 7 órakor a Fliptől. További részletek hamarosan a honlapon. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Augusztus 5-10. (kedd-vasárnap):** 32. EKE Vándortábor Tusnádfürdőn. Túraleírások és részletek a www.ekevandortabor.ro weboldalon, online regisztráció hamarosan. Szervező: Csíkszéki Erdélyi Kárpát Egyesület.

Ügyfélszolgálat

Keddől péntekig előzetes telefonos egyeztetés alapján (Kolozsvár, Magyar / 21 Decembrie 1989 utca 116., az udvarban a bal oldali épület). **Figyelem! Július 9-14., illetve 24-27. között irodánk zárva lesz.** Irodavezető: Kismihály Boglárka (0771-535848). Pénztár: az ügyfélszolgálati irodában. További naprakész információk a honlapon (ekekolozsvar.ro) vagy az egyesület Facebook-oldalán (EKE – Kolozsvár1891).

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

- Csorba Anna 0740-407652
Filep Ingrid 0744-751300
Kertész Levente 0740-082002
Kiss János 0364-807639
Kovács D. Zsuzsa 0747-070790
Pál Gyöngyi 0742-373546
Szabó János 0757-220682
Elnök: Kovács Diószegi Zsuzsa 0747-070790
Irodavezető: Kismihály Boglárka 0771-535848